

METODINĖ PRIEMONĖ

„LDK XI-XIV a.“

Savivaldaus mokymosi ciklas (8 klasei)

Parengė Panevėžio „Vyturio“ progimnazijos
istorijos mokytoja metodininkė Daiva Vadluginė
(Priemonė išbandyta mokantis nuotoliniu būdu)

Paskirtis:

1. **Metodinė priemonė skirta 8 kl. mokiniams.** Šio savivaldaus mokymosi ciklo metu norima patikrinti, kaip mokiniai, naudodamiesi savo patirtimi ir įvairiais informacijos šaltiniais, geba viename darbe susieti istorines asmenybes, įvykius, sąvokas. Pastebėta, kad dažniausiai mokiniai mokosi asmenybes, įvykius ir sąvokas kaip atskirus dalykus, todėl jiems sunku suvokti, perprasti ir susieti istorinius įvykius su to laikmečio asmenybėmis.
2. **Pabaigę ciklą, mokiniai gebės:** sieti istorines asmenybes su jų gyvavimo laikotarpiu, įvykiais; chronologine seka išdėstyti įvykius; tinkamai vartoti istorijos sąvokas.
Jei mokiniai kūrybiniame darbe įvykius išdėstys chronologine seka, tinkamai susies asmenybes su įvykiais, tinkamai darbe panaudos sąvokas (ne atskirai apibūdindami jas), bus galima teigti, kad mokiniai pagilino istorijos dalykinius gebėjimus.
3. Ciklo metu didelis dėmesys skiriamas **bendrųjų gebėjimų(kompetencijų):** mokėjimo mokytis (mokiniai atsakingi už savo veiklų planavimą ir darbų atsiskaitymą sutartu laiku); komunikavimo (mokiniai, kurdami istorinį tekstą (pasakojimą), turi susirasti ir panaudoti reikalingą informaciją); iniciatyvumo ir kūrybiškumo (mokiniai pasirinkta kūrybine forma geba perteikti įgytas dalykines žinias), ugdymuisi.
4. Ciklo metu vyksta savivaldaus mokymasis: mokiniai viso ciklo metu patys planuoja laiką, darbus, savarankiškai pasirenka darbo atlikimo formą. Mokytojas yra tik konsultantas ir grįžtamojo ryšio teikėjas.

Priemonės panaudojimo / pritaikymo instrukcija:

1 pamoka	Ciklo įvadinė pamoka Pamokos metu pagrindinis tikslas yra išsiaiškinti, ką mokiniai prisimena iš ankstesnių klasių apie LDK XI-XIV a. laikotarpį. Mokiniais pateikiama 11 klausimų (mokytojas įvardina klausimą, mokiniai į savo užrašus užrašo atsakymą). Kiekvieno klausimo atsakymui užrašyti skiriamos 1-2 minutės. Klausimai ir atsakymai: 1. Kada rašytiniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas Lietuvos vardas? (1009 m.)
---------------------	---

	2. Kokiame šaltinyje pirmą kartą paminėtas Lietuvos vardas? (Kvedlinburgo analuose) 3. Kas buvo pirmasis Lietuvos karalius? (Mindaugas) 4. Įvardinkite du pagrindinius Lietuvos priešus nuo XIII a. (Kalavijuočiai, Kryžiuočiai) 5. Ketvirtame klausime įvardinote du lietuvių priešus, parašykite, kurie pirmieji įsikūrė šalia Lietuvos? (Kalavijuočiai) 6. Kada Mindaugas priėmė krikštą? (1251 m.) 7. Kada Mindaugas buvo karūnuotas Lietuvos karaliumi? <i>Nurodykite pilną datą</i> (1253 m. liepos 6 d.) 8. Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje buvo dinastinis valdymas (Gediminaičių dinastija). Chronologine seka (iš eilės) išvardinkite didžiuosius kunigaikščius, kurie valdė LDK po Vytenio. (Gediminas, Jaunutis, Algirdas (kartu valdė Kęstutis), Jogaila, Vytautas) 9. Kurio didžiojo kunigaikščio valdymo metais sostinė perkelta į Vilnių? (Gediminas) 10. Kada rašytiniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas Vilniaus miestas? (1323 m.) 11. Įvardinkite du svarbiausius XIII a. mūšius su ketvirtame klausime įvardintais priešais. (Saulės mūšis, Durbės mūšis) Po apklausos pasitikrinama. Mokiniai įvardina atsakymus, išsamiau aptariamas kiekvienas įvykis. Dauguma mokinių teisingai atsakė bent į 8 klausimus. Daugiausia mokinių suklydo atsakydami į antrą ir aštuntą klausimus. Keletas mokinių vienuoliktame klausime įvardino Žalgirio mūšį, nors, kai buvo paklausta, kuriais metais įvyko Žalgirio mūšis, metus įvardino teisingai. Iš apklausos rezultatų galima spręsti, kad dauguma mokinių bazinės žinias apie LDK istoriją turi, bet sunkiai sekasi susieti atskirus reiškinius. Todėl ciklo veiklos ir buvo tikslingai suplanuotos, kad mokiniai geriau perprastų, išmokytų susieti istorines asmenybes su įvykiais bei tinkamai naudoti istorines sąvokas. Nagrinėjant atsakymus, paaiškėjo, kad mokiniams sunku įvardinti įvykių priežastis bei pasekmes, todėl darbe didelis dėmesys skiriamas istorinių įvykių priežasčių ir pasekmių išskyrimui.
2 pamoka	Planavimas (vaizdo pamoka). Pamokos metu mokiniams pateikiamas savivaldaus mokymosi planas (1 priedas). Dėl tarpinių etapų atlikimo terminų tariamasi su mokiniais (vienai etapui trumpinami, kitiems

	skiriama daugiau laiko). Su mokiniais aptariama teorinė dalis: išsiaiškinama, kokią informaciją reikia išsianalizuoti (asmenybės, įvykiai, sąvokos), kur patalpinti surinktą informaciją (Teams aplinkoje esančiame Mokomajame bloknote (2 priedas), kuriame visą surinktą informaciją gali matyti pats mokinyš ir mokytojas), kaip bus vertinama teorinė dalis kūrybiniame darbe. Mokiniais skiriama laiko kūrybinio darbo formos (filmas, pristatymas su Prezi programa ar PowerPoint, kt.) pasirinkimui. Kiekvienas mokinyš gali pasirinkti sau tinkamiausią aplinką. Sutariama, iki kada visi mokiniai privalo informuoti mokytoją, kokia forma atliks kūrybinį darbą (<i>apsispręsti turėjo iki penktos pamokos</i>).
3-4 pamokos	Informacijos atranka, analizė. (Individualios ar grupinės konsultacijos) Mokytoja iki pamokos patikrina mokinių pildomą informaciją Mokomajame bloknote (3 priedas) ir surašo komentarus (teikia kiekvienam mokiniui grįžtamąjį ryšį). Jei mokytoja mato, kad nesiseka tinkamai atlikti darbo, mokinyš ar mokinių grupė kviečiami į konsultaciją. Pagal mokinių poreikius vyksta individualios konsultacijos žinutėmis ar vaizdo skambučiais Teams aplinkoje.
5 pamoka	Teorinės dalies atlikimo refleksija. Kūrybinio darbo kriterijų kūrimas (vaizdo pamoka) Vyksta tarpinė „gyva“ refleksija, kurios metu mokiniais pateikiami trys klausimai: 1. Kaip sekėsi rinkti informaciją? 2. Su kokiomis problemomis susidūrėte? Kaip jas sprendėte? 3. Ką kitą kartą, atlikdami tokį darbą, darytumėte kitaip? Po teorinės dalies refleksija atliekama tam, kad būtų išsiaiškinta, su kokiais sunkumais susidūrė mokiniai rinkdami informaciją. Kadangi dalis mokinių įvardino, jog sunkiausia buvo išsiaiškinti priežastis ir pasekmes, dar kartą pasiaiškinta, kuo jos skiriasi, kaip atpažinti. Beveik visi mokiniai teigė, kad lengviausia buvo išsiaiškinti informaciją apie asmenybes ir įvykius (kas įvyko nurodytais metais). Mokiniai iki šios pamokos turėjo apsispręsti, kokia programa atliks kūrybinį darbą. Kartu su mokiniais susikuriami kūrybinio darbo vertinimo kriterijai. Kūrybinio darbo vertinimas (Filmas, Prezi, PowerPoint (skaidrės)) 1. Yra pavadinimas – 0,5 taškas 2. Yra įvardintas autorius – 0,5 taškai 3. Nėra gramatinių klaidų – 1 taškas 4. Jei įgarsinama – gerai girdimas pasakojimas. Jei yra įrašai – įrašus galima spėti perskaityti, tinkamas dydis ir spalvos – 2 taškai 5. Įvykiai darbe dėstomi chronologine tvarka – 1 taškas 6. Naudojamos iliustracijos atitinka pagal temą, įvykius – 1 taškas

6-7 pamokos	Kūrybinio darbo kūrimas (Individualios konsultacijos) Kiekvienas mokinys pagal bendrai susikurtus kriterijus atlieka darbą pasirinkta forma (<i>mokinių darbų pavyzdžiai pateikti prie priemonės. Darbai skelbiami gavus mokinių sutikimus, kalba juose netaisyta</i>). Vyksta individualios konsultacijos. Atliktą darbą iki sutarto laiko Teams asmenine žinute mokiniai siunčia mokytojais.
8 pamoka	Ciklo įsivertinimas Ši pamoka susideda iš dviejų dalių: 1. Mokiniai atlieka apklausą, kurios metu patikrinama, kaip sekėsi, dirbant savivaldžiai, perprasti LDK XI-XIV a. laikotarpį. Apklausą pateikiama Forms aplinkoje (4 priedas), jai skiriama iki 10 minučių. <u>Apklausos vertinimas</u> – už kiekvieną teisingą atsakymą skiriama po 0,1 balo (darbe yra 10 klausimų). Mokinys, atlikęs apklausą, gali susirinkti papildomai iki 1 balo, kuris yra pridedamas prie bendro įvertinimo (<i>skatinimas</i>). Išanalizavus apklausos rezultatus, galima teigti, kad beveik visi mokiniai pagilino istorijos dalykines žinias. Tik kelių mokinių apklausos rezultatai buvo žemesni už išsikeltą II pusmečio lūkestį. Apklausos rezultatai aptariami su mokiniais. 2. Ciklo reflektavimas. Mokiniais pateikiami keli klausimai: 1. Mano sėkmės (įvardinti bent dvi)? 2. Ką šio ciklo metu sužinojau apie save? 3. Ką reikėtų daryti kitaip? Ciklo refleksijos apibendrinimas: *mokiniai geba išskirti kūrybinio darbo atlikimo sėkmes (džiaugėsi, kad išmoko dirbti su Prezi aplinka, pagilino savo gebėjimus dirbti su PowerPoint aplinka), *į klausimą, ką reikėtų daryti kitaip, dalis mokinių atsakė, kad reikia tobulinti laiko planavimo gebėjimus, nes pritrūko laiko kūrybiniam darbui (keli mokiniai nepristatė iki sutarto laiko).

“Lietuva: nuo genčių sąjungos iki galingos valstybės” savivaldaus mokymosi planas

Darbo atlikimo laikas: 8 pamokos (4 savaitės).

Darbo atlikimo būdas:

1. **Teorinė dalis** - informacijos paieška **pusantrios savaitės** (įrašoma data suderinus su mokiniais). Surinkta visa informacija turi būti sudėta 8d istorijos grupėje – Mokomasis bloknotas – Pamokos užrašai - LDK XI-XIV a. puslapyje .
2. **Kūrybinė dalis** – sukurtas pasirinktas produktas (filmas, komiksas, prez. pristatymas ar kt.) skaidrės (jei paprastai parengtos – įvertimas max 6, jei bus sudėti efektai taip, kad įjungus demonstravimą bus galima žiūrėti kaip filmą - 10). Kūrybinis darbas ne gali būti – rašinys, pasakojimas, plakatas. Darbe turi būti panaudota visa surinkta informacija. Darbas mokytojai pristatomas **pusantrios savaitės** (įrašoma data suderinus su mokiniais).
3. **Konsultacijos** – konsultacijos vyks pamokų metu (penktadieniais 1-2 pamokos), mokytoja atsiųs prisijungimo informaciją Teams aplinkoje, tiems kam reikalinga pagalba galės prisijungti ir konsultuotis. Taip pat konsultuotis galima ir raštu – rašant pranešimą mokytojai per Teams pokalbius asmeniškai žinute.

Teorinė dalis, turite surinkti ir išsianalizuoti informaciją:

Asmenybės, kurios turi būti aptariamoms darbe (apie asmenybę turi būti pateikiama informacija – valdovas: kada valdė, kokie jo nuopelnai valstybei, jo valdymo metu įvykę svarbiausi įvykiai; šiaip istorinė asmenybė – su kokių istorinių įvykių jis yra susijęs, kuo jis žinomas):

Brunonas Bonifacas; Mindaugas; Vytenis; Gediminas; Jaunutis; Algirdas; Kęstutis, Morta.

Įvykiai, kurie turi būti aptarti darbe (kiekvienas įvykis turi būti išnagrinėtas pagal istorinio įvykio planą: priežastys, eiga ir pasekmės):

1009 m.; 1202 m.; 1226 m.; 1236 m.; 1240 m.; 1251 m.; 1253-07-06 d. ; 1260 m.; 1263 m.; 1323 m.; 1345 m.; 1363 m.

Sąvokos, kurios darbe turi būti panaudotos, sąvokos turi būti panaudotos darbe, kaip teksto (pasakojimo) dalis, o ne kaip atskirų sąvokų su paaiškinimais sąrašas.

Kieminėjimas; konfederacija; kulgrinda; kunigas, kunigaikštis, Kalavijuočių ordinas, Kryžiuočių ordinas, magistras; valstybė; Voruta; diplomatija; Gediminaičiai; tolerancija; taktika; baltai; aisčiai; gentis; pagonybė; papročiai; karalius.

Teorinės dalies vertinimas

- **asmenybės** - jei darbe asmenybė teisingai įvardinama, nurodomi teisingi su ja susiję įvykiai, sąvokos skiriama po vieną tašką. Iš viso 8 taškai.

- **įvykiai** - jei darbe apie įvykį yra pateikiama informacija – kodėl jis įvyko (*įvardinama bent viena priežastis*), kaip vyko (*bent vienu sakiniu apibūdinama kaip vyko*), kokią įtaką turėjo tolimesniems įvykiams (*įvardinama bent viena pagrindinė šio įvykio pasekmė*) skiriama po vieną tašką. Iš viso 12 taškų.

- **sąvokos** - jei darbe sąvoka teisingai panaudojama pagal jo prasmę skiriama po 0,5 taško. Iš viso 10 taškų.

Kūrybinio darbo vertinimas – bus pateikiamas kada bus žinoma, kokį kūrybinį darbą mokinys atliks (iki sausio 28 d. kriterijai bus paskelbti).

Mokinių teorinės dalies atlikimo pavyzdžiai:

Bendrasis | Įrašai | Failai | Mokomasis bloknatas | Užduotys | Įvertinimai | EDUKA | Insights | +

Failas | Pagrindinis | Įterpimas | Piešimas | Rodymas | Žinynas | Mokomasis bloknatas | Atidaryti naršyklėje | Ką norite daryti

Calibri 11 P P P A A ...

LDK XI-XIV a.

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis 14:13

Čia rašai visą surinktą informaciją. Aš vis prisijungsiu ir peržiūrėsiu ar teisingą informaciją surinkai, jei kas bus ne taip, parašysiu komentarus.

Priminimas, kad kiekvieno įvykio reikia bent po vieną priežastį ir vieną pasekmę, bei vienu sakiniu bent paaiškinti kaip vyko.

1009 m. lietuvių genties žemė Lietuva pirmą kartą paminėta. Vokietijos miesto Kvedlinburgo analuose rašoma, jog Rusios ir Lietuvos pasienyje pagonyms nužudė krikščionių misionierių šv. Brunoną Bonifacą.

1202 m. Atvykėliams apsaugoti vyskupas Albertas įkūrė karinį vienuolių riterių ordiną Kristaus karių broliją kuri vadinosi - kalavijuočių ordinas, nes dėvėjo baltus apsiaustus su išsiuvinėtu raudonu kalaviju. Užkariautą kraštą pavadino vietos gyventojų lyvių vardu – Livonija.

1226 m. prūsų žemes atsikraustė kryžius žygiuose Palestinoje dalyvavęs Kryžiuočių ordinas, nes jį pasikvietė į pagalbą Mozūrų kunigaikštis, neapsikentęs kaimynų puldinėjimų Kryžiuočiai tampa ilgalaikiu Baltų priešu.

1236 m. popiežiaus palaiminti kalavijuočiai surengė pirmąjį kryžiaus žygį prieš žemaičius. Saulės mūšis. Koks tai žygis? Kelias dienas jie niokojo ir plėšė kraštą. Žuvo kalavijuočių magistras, Livoniją pasiekė tik kas dešimtas žygio dalyvis. Žemaitijos žemių užkariavimas buvo nutrauktas.

1240 m. Mindaugas sukūrė Lietuvos valstybę, nes bandė suvienyti krašto žmones Lietuva sėkmingai apsigynė nuo priešių.

1251 m. kilus pavojui Mindaugas su žmona, sūnumis bei giminaičiais buvo pakrikštyti. Šamokslas žlugo.

1253-01-06 dėl saugumo, mūrinėje Vilniaus katedroje Mindaugas iškilmingai pateptas šventaisiais aliejais ir vainikuotas Lietuvos karaliumi, Lietuva tapo Europos valdovų pripažinta karalyste.

1260 m. Kryžiuočiai siekė sujungti ordinų žemes ir išlaisvinti Georņeburgo pilį. Didžiausias kryžiuočių pralaimėjimas prie Durbės ežero. Žuvo Livonijos ordino magistras, kryžiuočių maršalas, 150 riterių ir daugybė jų talkininkų.

1263 m. Priėmęs Žemaitiją į Lietuvos karalystę Mindaugas supykde Europos valdovus ir Lietuvą atsimetė nuo krikščionybės. Valdovai tapo žemaičių kunigaikštis nepašaukiant.

Asmenybės:

Brunonas Bonifacas - buvo krikščionis misionierius vyskupas ir kankinys, kuriam buvo nukirsta galva prie Kijevo Rusios ir Lietuvos sienos už bandymą skleisti krikščionybę.

Mindaugas - Lietuvos didysis kunigaikštis (1236 m. - 1253 m.), pirmasis ir vienintelis Lietuvos karalius (1253 m. - 1263 m.)

Vytautas - gyveno 1260 m. - 1315 m. arba 1316 m. pasak legendos nutrenktas žaibo - Lietuvos didysis kunigaikštis (nuo 1298 m. - 1315 m. ar 1316 m.) Butvydo sūnus

Gediminas - (gyveno 1275 m. 1341 m.) Lietuvos didysis kunigaikštis iš Gediminaičių dinastijos, LDK submonarchas ir Žemaičių kunigaikštis

Jaunutis - Lietuvos didysis kunigaikštis paveldėjęs sostą po Gedimino mirties.

Algirdas - Buvo didysis kunigaikštis, griežtas ir gudrus valdovas. Daug kovojo su totoriais. Jis rūpinosi rytinėmis LDK žemėmis. 3 karus puolė Maskvos kunigaikštystę, suėgino Maskvos miestą. Įkūrė atskirą LDK Stačiatikių bažnyčios metropoliją.

Kęstutis - Valdė vakarinę LDK dalį ir vadovavo kovoms su kryžiuočiais. Atsakė 40 žygių iš kryžiuočių 100.

Morta - Pirmoji karūnuota Lietuvos karalienė, karaliaus Mindaugo žmona

Įvykiai: **Prie įvykių trūksta priežasčių ir pasekmių**

1009 m. - Pirmą kartą paminėta Lietuva

1202 m. - įkuriama Kalavijuočių ordinas

1226 m. - į Prūsiją atsikrausto Kryžiuočių ordinas

1236 m. - Saulės mūšis

1240 m. - susikuria Lietuvos valstybė Kas sukūrė?

Savokos:

Kieminėjimas - Duoklės rinkimas iš lauko bendruomenės.

Konfederacija - nuolatinė atskirų žemių sąjunga, sukurta politiniais, ekonominiais ar kariniais tikslais

Kūlgrinda - po vandeniu akmenimis ar rąstais gristas slyptas kelias

Kunigas - katalikų, liuteronų arba stačiatikių bažnyčios dvasininkas **Ne t**

reiskianti, paieškok kito paaiškinimo.

Kunigaikštis - feodalinės monarchinės valstybės arba atskiro politinio vieneto valdovas IX - XVI a.

Kalavijuočių ordinas - vokiečių vienuolių riterių ordinas, įsteigtas 1202 m.

Kryžiuočių ordinas - vokiečių vienuolių karinis ordinas, įsteigtas 1198 m.

Magistras - vienuolių riterių ordino viršininkas

Valstybė - žmonių bendrija, įsikūrusi apibrėžtoje teritorijoje ir turinti vieną valdžią

Voruta - rašytiniuose šaltiniuose minima Mindaugo pilis

Diplomatija - lankstus, sumanus, apskrus tikslų siekimas

Gediminaičiai - Lietuvos valdovų dinastija

Tolerancija - priešingos nuomonės, pažiūrų, tikėjimo, įsitikinimų gerbimas, pakanta

Taktika - veikimo būdas, kuriuo pasiekiamas tikslas

Baltai - indoeuropietiškos kilmės tautos ar gentys, kalbančios ar kalbėjusios giminingomis kalbomis ir tarmėmis.

Aistai - rašytiniuose šaltiniuose minimos gentys, gyvenusios rytiniame Baltijos jūros krante.

Gentis - pirmąkart visuomenės bendruomenė, susijusi giminyse, papročiais, ūkiu, kalba ir teritorija.

Pagonybė - pirmąkart religiniai tikėjimai ir kultai, pasireiškiantys fetišizmo, totemizmo, magijos, animizmo, politeizmo forma.

Papročiai - įprasti, nusistovėję poelgiai, tapę nerašytomis visuomeninio elgesio normomis.

Karalius - valstybės vadovas monarchinėje valstybėje.

3 PRIEDAS

Teorinės dalies informaciją mokiniai suvedinėjo į Mokomąjį bloknotą (Teams aplinkoje), nes ši priemonė suteikia galimybę informaciją rašyti vienoje vietoje, nereikalauja jokio atskiro išsaugojimo. Mokytojui galima iš karto matyti mokinio atliktą darbą, jį paprasta taisyti (paspausti „Mokomasis bloknotas“ (1), pasirinkti „Peržiūrėti mokinių darbą“ (2)). Paspaudus mokinio vardą, jau matomas jo darbas, nereikia pereiti iš vieno lango į kitą.

Bendrasis | Įrašai | Failai | **Mokomasis bloknotas** | Užduotys | Įvertinimai | EDUKA | Insights | +

Failas | Pagrindinis | Įterpimas | Piešimas | Rodymas | Žinynas | **Mokomasis bloknotas** | Atidaryti naršyklėje | Ką norite daryti

Paskirstyti puslapį | Paskirstyti naują sekiją | Kopijuoti į turinio biblioteką | Peržiūrėti mokinių darbą | Valdyti bloknotus | Profesinis tobulinimasis | Žinynas ir atsiliepimai

LDK XI-XIV a.
2021 m. sausio 20 d., trečiadienis 14:13

Cia rašai visą surinktą informaciją. Aš vis prisijungsiu ir peržiūrėsiu ar teisingą informaciją surinkai, jei kas bus ne taip, parašysiu komentarus.

SĄVOKOS
Kieminėjimas - duoklės rinkimas iš lauko bendruomenės. Tuo metu kunigaikščiai buvo ne tik duoklės rinkėjai, bet ir bendruomenių tarpininkai bei teisėjai.
Konfederacija - nuolatinė atskirų žemių sąjunga, sukurta politiniais, ekonominiais ar kariniais tikslais.
Kulgrinda - po vandeniu akmenimis ar rąstais grįstas slaptas kelias.
Kunigas - karo vadas, žemės valdovas.
Kunigaikštis - karo vadas, žemės valdovas.
Kalavijuočių ordinas - vokiečių vienuolių riterių ordinas, įsteigtas 1202 m. Oficialus jo pavadinimas - Kristaus karių brolija.
Kryžiuočių ordinas - vokiečių vienuolių karinis ordinas, įsteigtas 1198 m. Oficialus jo pavadinimas - Vokiečių narių Jeruzalėje Ilgoninės šventosios Marijos ordinas.
Magistras - vienuolių riterių ordino viršininkas.
Valstybė - žmonių bendrija, įsikūrusi apibrėžtoje teritorijoje ir turinti vieną valdžią.
Voruta - rašytiniuose šaltiniuose minima Mindaugo pils.
Diplomatija - lankstus, sumanus, apskrus tikslų siekimas.
Gediminių - Lietuvos valdovų dinastija.
Tolerancija - priešingos nuomonės, pažiūrų, tikėjimo, įsitikinimų gerbimas, pakanta.
Taktika - veikimo būdas, kuriuo pasiekiamas tikslas. Naudojamas karo metu, norint užkariauti vietovę ar kažką kitą.
Baltai - grupė indoeuropiečių tautų ir genčių, kalbėjusių ar kalbančių giminingomis kalbomis ar tarmėmis. Tai lietuviai, latviai, prūsai, jotvingiai, skalviai, nadruviai, galindai, kuršiai, žiemgaliai, sėliai. Kur gyveno šios gentys? Patikrink.
Aisčiai - antikos ir ankstyvųjų vidurinių amžių istorijos šaltinių terminas, kuriuo tikriausia vadino visos Baltijos rytinės pakrantės gentys.
Gentis - pirmą kartą visuomenėje - bendruomenėje, susijusi giminyse, papročiais, ūkiu, kalba ir teritorija: Baltų gentys.
Pagonybė - monoteistinių judaizmo, krikščionybės ir islamo religijų atstovų naudojamas terminas, apibūdinantis neabramoninių (ypač ikikrikščioniškųjų ir ikislaimiųjų) religijų atstovus. Čia iš interneto paimtas sąvokos apibūdinimas. Parašyk kaip tu pats supranti, ką tai reiškia.
Papročiai - įprasti, nusistovėję poelgiai, tapę nerašyta elgesio norma.
Karalius - tai šalį valdantis valdovas, kuris paveldėjęs sostą.

JŲVOKAI Dar apie įvykius reiktų priežasčių ir pasekmių.
1009 m. - pirmasis Lietuvos vardo paminėjimas. Vokiečių miesto Kvėdlinburgo analuose rašoma, jog Rusijos ir Lietuvos pasienyje pagonybės nužudė krikščionių misionierių šv. Brunoną Bonifaciją. Kokia šio įvykio pasekmė?
1202 m. - vyskupas Albertas apsaugoti atvykėliams pastatė Rygos pilį, o 1202m. įkūrė karinį vienuolių riterių ordiną - Kristaus karių broliją. Jis turėjo vadinti kalavijuočiais. Nėra įvardinta priežastis ir pasekmė.
1226 m. - į Prūsiją atskraidė kryžiuočių ordinas. Jį pasikvietė Mozūrų kunigaikštis, neapsikentęs kaimynų puldinėjimų. Dar trūksta pasekmės.
1236 m. - Saulės mūšis. Kalavijuočiai surengė pirmąjį kryžiaus žygį prieš žemaičius. Grįžtantis kalavijuočių įklimpo į pelkes ir nusilpė 1237m. Prisijungė prie polskos kunigaikštystės.

Mokomasis bloknotas

Pasirinkite mokinį, kurio darbą norite peržiūrėti.

Puslapio užrašas | Vardas | Pavardė

Šioje vietoje yra surašyti mokiniai, reikia paspausdinti ant mokinio vardo ir jo darbas atsidaro.

Mokytojos pastabos surašytos kita spalva ir pažymėtos.

4 PRIEDAS

Apklausa mokiniams sukurta naudojant Forms aplinką. Vieni klausimai (1, 5 kl.) paruošti naudojantis „Reitingo“ principu (sudėti (sureitinguoti) teisingi atsakymai), kiti klausimai yra testiniai, turintys vieną teisingą atsakymą (2-4, 6-10 klausimai, teisingi atsakymai pažymėti „✓“).

LDK XI-XIV a. apklausa 8 kl.

1. Chronologine seka sudėliokite LDK valdovus pagal jų valdymą (klausimas sukurtas naudojant „Reitingas“ klausimo formą).
 - a. Mindaugas
 - b. Vytenis
 - c. Gediminas
 - d. Jaunutis
 - e. Algirdas
2. Pažymėkite, kurio įvykio tai pasekmė – Kalavijuočių ordinas susijungė su Kryžiuočių ordinu ir buvo pavadintas Livonijos ordinu.
 - a. Mindaugo krikšto pasekmė
 - b. Saulės mūšio pasekmė ✓
 - c. Durbės mūšio pasekmė
 - d. Mėlynųjų ežerų mūšio pasekmė
3. Pažymėkite, kuris iš valdovų 1323 m. rašė laiškus Vokietijos miestų gyventojams kviesdamas juos apsigyventi LDK teritorijoje ir žadėjo 10 metų nerinkti jokių mokesčių.
 - a. Mindaugas
 - b. Gediminas ✓
 - c. Algirdas
 - d. Vytenis
4. Pažymėkite, kuris valdovas kelis kartus prašė popiežiaus krikšto, bet kiekvieną kartą, kai tik popiežius atsiųsdavo atstovus jį krikštyti, vis atsisakydavo, pasiteisindamas, kad dabar netinkamas laikas, netinkama situacija.
 - a. Mindaugas
 - b. Algirdas
 - c. Gediminas ✓
 - d. Vytenis
5. Sudėliokite įvykius chronologine seka (klausimas sukurtas naudojant „Reitingas“ klausimo formą).

- a. Lietuvos vardo paminėjimas rašytiniuose šaltiniuose
 - b. Šalia LDK įsikuria Kryžiuočių ordinas
 - c. Saulė mūšis
 - d. Mindaugo krikštas
 - e. Durbės mūšis
 - f. Vilniaus pirmas paminėjimas rašytiniuose šaltiniuose
6. Pažymėkite, kurio ordino įsikūrimo metai sutampa su Rygos miesto įsikūrimu.
- a. Kalavijuočių ordinas ✓
 - b. Kryžiuočių ordinas
7. Pirmasis Lietuvos vardo paminėjimas siejamas:
- a. Su Brunono Bonifaco vardu ✓
 - b. Su Mindaugo vardu
 - c. Su ordinų žygiais į Lietuvą
8. Ši istorinė asmenybė.
- a. Buvo Lietuvos prezidentė XIII a.
 - b. Turėjo aukščiausią politinį titulą Lietuvoje ✓
 - c. Visą gyvenimą buvo ištikima pagonių dievams.
9. Kvedlinburgo miesto šaltiniai Lietuvai svarbūs, nes juose.
- a. Aprašytas Mindaugo ir Mortos krikštas
 - b. Pirmą kartą paminėtas Lietuvos vardas ✓
 - c. Saugomas ordino pasižadėjimas nepulti Lietuvos
10. Lietuvos didieji kunigaikščiai Gediminas ir Algirdas vienas kitam buvo
- a. Broliai
 - b. Senelis ir anūkas
 - c. Tėvas ir sūnus ✓

